

18.5.2026

Eduskunta
Sosiaali- ja terveystieteiden
StV@eduskunta.fi
lausunto Etelä-Savon hyvinvointialue

**Sosiaali- ja terveystieteiden etäkuulemisasian tutkijakutsu ja lausuntopyyntö HE 66/2026
vp Hallituksen esitys eduskunnalle ambulanssikuljetusten ja ensihoitopalveluun sisältyvien
kuljetusten järjestämisen- ja rahoitusvastuun uudistamista ja sosiaali- ja terveydenhuollon
asiakasmaksumuutoksia koskevaksi lainsäädännöksi**

Etelä-Savon hyvinvointialue kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä.
Hyvinvointialue pitää tärkeänä, että lakiesityksen jatkovalmistelussa huomioidaan ensihoidon
todellisia kustannuksia ja alueellisia erityispiirteitä koskevat vaikutukset nykyistä paremmin.

Etelä-Savon hyvinvointialue **kannattaa järjestämisen- ja rahoitusvastuun siirtämistä**
hyvinvointialueille, ratkaisu selkeyttää vastuunjakoa ja tukee palvelujärjestelmän kokonaisohjausta.
Uudistuksen hyväksyttävyyden edellyttää, että myös rahoitus kohdentuu
oikeudenmukaisesti ja tosiasiallista palvelutarvetta vastaavasti.

Esityksen rahoitusvaikutus on valtion näkökulmasta kokonaisuutena neutraali, mutta
hyvinvointialueiden näkökulmasta epätasa-arvoinen. Tämän vuoksi **rahoitusta ei tule kohdentaa
yleisten laskennallisten kriteerien perusteella**, koska ne eivät vastaa ensihoidon toteutuneita
kustannuksia. Rahoituksen tulee perustua todellisiin kustannuksiin, jotta hyvinvointialueiden
mahdollisuudet järjestää lakisääteiset ensihoitopalvelut eivät heikkene perusteettomasti.

Lakiesityksen mukaan Etelä-Savon hyvinvointialueen rahoitus vähenisi asukasta kohden eniten
kaikista hyvinvointialueista ja euromääräisesti toiseksi eniten, yhteensä 1 319 079,57 euroa.
Käytännössä tämä merkitsee noin 8 prosentin leikkausta ensihoidon kustannuksiin ja siten suoraan
palvelujen järjestämisen edellytyksiin. Vaikutus on erityisen ongelmallinen, koska Etelä-Savo ja
Pohjois-Pohjanmaa ovat samalla niillä alueilla, joille on aiemmissa uudistuksissa arvioitu
kohdistuvan kasvavia ensihoidon matkakorvauskustannuksia leikkaustoiminnan ja
päävystysratkaisujen seurauksena.

Saaristoasiain neuvottelukunnan selvityksen mukaan noin 10 prosenttia Etelä-Savon ensihoidon
tehtävistä kohdistuu hyvinvointialueen ulkopuolisiin asiakkaisiin. Lisäksi Etelä-Savo vastaanottaa
vuosittain yli 45 000 kausiasukasta, mikä on hyvinvointialueista suurin määrä. Näistä asiakkaista
aiheutuvat ensihoidon kustannukset jäävät käytännössä lähes kokonaan palvelun järjestävän
hyvinvointialueen kannettaviksi. Selvityksessä kausi- ja ulkopuolisten asukkaiden ensihoidon
kustannuksiksi Etelä-Savossa arvioidaan noin 1,6 miljoonaa euroa. Tämä osoittaa, että alueen
todellinen palvelukuorma ja kustannusrakenne poikkeavat olennaisesti laskennallisista
keskiarvoista.

Rahoituksessa tulee ottaa huomioon myös ensihoidon ja pelastustoimen tiivis yhteys. Rahoituslain
III uudistus tuo siihen 0,7 miljoonan euron heikennyksen. Jo nykyisellään kausiasutus tuo
Saaristoasian neuvottelukunnan selvityksen mukaan miljoonaluokan kattamattomat kustannukset

Etelä-Savon hyvinvointialue Eloisa

Mikkeli: Porrassalmenkatu 35–37, 50100 Mikkeli

Savonlinna: Keskussairaalantie 6, 57120 Savonlinna

Pieksämäki: Tapparakatu 1–3, 76100 Pieksämäki

Vaihde 015 411 4100 | kirjaamo@etelasavonha.fi | www.etelasavonha.fi

pelastustoimeen ja rahoituslaki vielä pahentaa tilannetta. Yhdistettynä nyt käsillä oleviin ensihoidon rahoitusleikkauksiin tämä tarkoittaa, että Etelä-Savon hyvinvointialueen täytyy käyttää ainakin 5-7 miljoonaa euroa muiden hyvinvointialueiden asukkaiden pelastus- ja ensihoitoon. Tämä kustannusten yhteisvaikutus on pois alueen monisairaalan ja iäkkään oman väestön palvelujen niukkenevasta rahoituksesta.

Etelä-Savon hyvinvointialue katsoo, että **esityksen rahoitusratkaisua on välttämätöntä tarkistaa jatkovalmistelussa** esimerkiksi ottamalla huomioon kausiasutus kustannuksia vastaavalla väkilukukertoimella. Nykyinen ehdotus ei ota riittävästi huomioon hyvinvointialueiden keskinäisiä eroja eikä sellaisia kustannuksia lisääviä tekijöitä kuin suuri kausiasukkaiden määrä, alueen ulkopuolelta tulevien asiakkaiden palvelutarve sekä palvelurakenteen muutokset, kuten leikkaustoiminnan ja päivystyksen ratkaisut. Ilman rahoituksen uudelleenkohdentamista esitys heikentäisi kohtuuttomasti niiden alueiden toimintaedellytyksiä, joilla ensihoidon kustannuspaine on jo ennestään muuta maata suurempi.